Riigikontrolli arvamus Kaitseväe Logistikakeskuse 2002. aasta raamatupidamise aastaaruande ja riigieelarve täitmise aruande kohta

KONTROLLIARUANNE

01.08.2003 nr 2-5/03/91

Riigikontrolli arvamus Kaitseväe Logistikakeskuse 2002. aasta raamatupidamise aastaaruande ja riigieelarve täitmise aruande kohta

Tallinn
2003

Sisukord

SISSEJUHATUS **3**

1. ARVAMUSE ANDMISE LÄHTEKOHAD **4**

1.1. Riigikontrolli pädevus **4**

1.2. Auditi eesmärk ja ulatus **4**

1.3. Vastavus standarditele **4**

1.4. Vastutus aruande õigsuse ja aruande aluseks olevate majandustehingute õiguspärasuse eest **4**

2. ARVAMUS KAITSEVÄE LOGISTIKAKESKUSE 2002. AASTA RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE JA RIIGIEELARVE TÄITMISE ARUANDE KOHTA **6**

2.1. Märkused **6**

2.2. Riigikontrolli arvamus **6**

2.3. Muud tähelepanekud raamatupidamise aastaaruande kohta **7**

2.4. Ettepanekud **8**

3. MAJANDUSTEHINGUTE ÕIGUSPÄRASUS, FINANTSJUHTIMINE JA SISEKONTROLLISÜSTEEM **9**

3.1. Tähelepanekud **9**

3.2. Ettepanekud **10**

KAITSEVÄE LOGISTIKAKESKUSE VASTUS **11**

KAITSEJÕUDUDE PEASTAABI VASTUS **14**

KAITSEMINISTEERIUMI VASTUS **16**

Sissejuhatus

Riigikontroll auditeeris oma tööplaani alusel Kaitseväe Logistikakeskuse 31.12.2002 lõppenud majandusaasta kohta koostatud raamatupidamise aastaaruannet ja riigieelarve täitmise aruannet. Viisime läbi auditi ajavahemikul 04.10.-28.10.2003 ja 05.05.-31.05.2003.

Raamatupidamise aastaaruande koostamise kohustus tuleneb raamatupidamise seadusest ning rahandusministri 05.12.2002. a määrusest nr 143 "2002. a majandusaasta aruande koostamine, esitamine ja kinnitamine". Riigieelarve täitmise kohta aru andmine on sätestatud 09.06.1999 vastu võetud riigieelarve seaduse § 46 lõikes 1.

Audit tugineb raamatupidamise andmetele seisuga 31.12.2002. Auditi põhieesmärgiks oli hinnata Kaitseväe Logistikakeskuse raamatupidamise vastavust raamatupidamise seadusele, rahandusministri määrustele ning muudele aastaaruannet ja eelarve täitmise aruannet mõjutavatele õigusaktidele.

Auditit juhtis finantsauditi osakonna auditijuhi kt Jüri Kurss (vaheauditis auditijuht Urmas Peterson), töögrupis osalesid vanemaudiitor Sven Potapov ja nooremaudiitor Raul Mark.

Lühiülevaade asutuse tegevusest

2001. aastal moodustati Kaitseväe Tagalakeskus endise Kaitseväe Keskladude ja Tagalapataljoni baasil ja nende hallatava varade liitmisel. Alates 20. juulist 2002.a liideti Kaitseväe Tagalakeskusele veel Kaitseväe Tervisekeskus[1] ning Kaitseväe Orkester ning moodustati nüüdse nimega Kaitseväe Logistikakeskus. 2002. aasta jooksul liideti Kaitseväe Logistikakeskusele veel likvideeritud Tartu- ja Kalevi Üksiku Jalaväepataljoni varad. Seoses märgitud struktuurimuudatustega laienes ladude territoorium geograafiliselt paiknedes nüüd hajutatult Eesti erinevates piirkondades.

Kaitseväe Logistikakeskuse põhiülesandeks on kaitseväe logistiline toetamine nii rahu-, sõja- kui ka välisoperatsioonide ajal. Logistikakeskus säilitab kaitseväe strateegilisi varusid ja muid varasid kindlaks määratud hulgal ja tasemel. Logistikakeskuse muudeks ülesanneteks on varustuse hooldus ja remont, logistiliste infosüsteemide ja andmebaaside administreerimine ning kaitseväe isikkoosseisu ja ajateenijate väljaõpe.

[1] Vabariigi Valitsuse korraldus nr 341-k 24.05.2002

1. Arvamuse andmise lähtekohad

1.1. Riigikontrolli pädevus

Riigikontrollil on riigieelarve seaduse järgi kohustus anda hinnang Vabariigi Valitsuse riigieelarve täitmise aruande kohta[2]. Selle kohustuse täitmiseks auditeerib Riigikontroll asutusi ja isikuid vastavalt Riigikontrolli seadusele[3].

1.2. Auditi eesmärk ja ulatus

Võttes aluseks Riigikontrolli seaduses loetletud ülesandeid[4], on käesoleva auditi eesmärgiks avaldada arvamust Kaitseväe Logistikakeskuse 2002. aasta raamatupidamise aastaaruande ning riigieelarve täitmise aruande kohta, tuginedes järgmistele põhikriteeriumidele:

- kas majandustehingud on kajastatud sisuliselt ja aritmeetiliselt õigesti;
- kas varad on tegelikult Kaitseväe Logistikakeskuse omad ja võlad tema kohustused;
- kas varad ja kohustused eksisteerivad tegelikult ja on nõuetekohaselt hinnatud;
- kas tulud ja kulud on kajastatud tekkepõhiselt, õiges perioodis ja täies mahus;
- kas Kaitseväe Logistikakeskuse raamatupidamise korraldus vastab raamatupidamise seaduse ja rahandusministri määrustega kehtestatud nõuetele ning heale raamatupidamistavale ulatuses, mis kehtib Eesti Vabariigi avaliku sektori asutustele;
- kas tulud on kogutud ja kulud on tehtud kooskõlas Riigikogu tahtega.

Majandustoimingute õiguspärasuse, finantsjuhtimise ja sisekontrollisüsteemi kohta me üldhinnangut ei anna, kuid toome välja olulisemad tähelepanekud.

1.3. Vastavus standarditele

Sooritasime auditi kooskõlas INTOSAI[5] auditistandarditega. Need standardid nõuavad, et audit planeeritaks ja sooritataks viisil, mis võimaldab piisava kindlustundega otsustada, et aastaaruanne ja riigieelarve täitmise aruanne ei sisalda olulisi vigu ega ebatäpsusi. Kontrollisime väljavõtteliselt tõendusmaterjale, millel põhinevad raamatupidamise aastaaruandes ja eelarve täitmise aruandes esitatud näitajad, samuti analüüsisime aruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtteid ja juhtkonna raamatupidamislikke hinnanguid. Leiame, et meie audit annab piisava aluse avaldada arvamust Kaitseväe Logistikakeskuse raamatupidamise aastaaruande ja eelarve täitmise aruande kohta.

1.4. Vastutus aruande õigsuse ja aruande aluseks olevate majandustehingute õiguspärasuse eest

Aruannete koostamise ning selles sisalduva informatsiooni õigsuse eest vastutavad kaitseminister Margus Hanson (kuni 10.04.2003. a Sven Mikser) ja Kaitseväe Logistikakeskuse ülem ltn Raivo Ott.

---

[2] Riigieelarve seadus § 47 lg 2
[3] Riigikontrolli seadus § 7
[4] Riigikontrolli seadus § 6 lg 2
[5] INTOSAI – International Organisation of Supreme Audit Institutions – Kõrgeimate Kontrolliasutuste Rahvusvaheline Organisatsioon, mis tegutseb ÜRO egiidi all

Minister

- valvab ministeeriumi struktuuriüksuste ja ministeeriumi valitsemisalas olevate riigiasutuste ülesannete täitmise järele ning teostab teenistusjärelevalvet ministeeriumi ametnike otsuste seaduslikkuse ja otstarbekuse üle[6];
- tagab sisekontrollisüsteemi rakendamise ja vastutab siseauditi korraldamise ministeeriumi valitsemisalas olevates asutustes[7];
- vastutab riigivara säilimise ja heaperemeheliku kasutamise eest ning korraldab seda kooskõlas riigivaraseadusega[8];
- otsustab eelarvevahendite kasutamise üle ning valvab eelarve täpse ja otstarbeka täitmise, samuti Euroopa Liidu eraldatud vahendite ning muu välisabi sihipärase kasutamise järele[9];
- kinnitab ministeeriumi valitsemisalas olevate riigiasutuste eelarved, lähtudes riigieelarvest, ja kontrollib nende täitmist, tehes vajadusel ettekirjutusi eelarvevahendite kasutamiseks[10];
- kinnitab koos raamatupidamise eest vastutava isikuga oma allkirjaga ministeeriumi valitsemisala koondaastaaruande õigsust[11].

Asutuse juht

- Asutuse juht vastutab asutuse tegevust korraldavate õigusaktide täpse ja otstarbeka täitmise eest ning annab aru asjaomasele ministrile[12];
- Asutuse juht korraldab asutuse sisekontrollialast tööd[13];
- Asutuse juht kinnitab asutuse raamatupidamise aastaaruande õigsust oma allkirjaga[14].

Kaitseväe Logistikakeskuse 2002. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsust on oma allkirjaga kinnitanud ülem ltn Raivo Ott ning pearaamatupidaja Elle Tammemägi.

[6] Vabariigi Valitsuse seadus §-d 49 ja 95
[7] Vabariigi Valitsuse seadus § 49
[8] Vabariigi Valitsuse seadus § 49
[9] Vabariigi Valitsuse seadus § 49
[10] Vabariigi Valitsuse seadus § 49
[11] Rahandusministri 05.12.2002. a määrus nr 143 § 4 lg 3
[12] Vabariigi Valitsuse seadus § 73
[13] Vabariigi Valitsuse seadus § 73
[14] Rahandusministri 06.12.2001. a määrus nr 105 § 4 lg 2

2. Arvamus Kaitseväe Logistikakeskuse 2002. aasta raamatupidamise aastaaruande ja riigieelarve täitmise aruande kohta

2.1. Märkused

2.1.1 Kaitseväe Logistikakeskuse põhivara on bilansis kajastatud soetusmaksumuses 774 122 860 krooni vastavalt 2002. aasta lõpul läbi viidud inventuuri käigus fikseeritud olemile. Põhivara jääkväärtus moodustab ca 56% bilansimahust. Kuna inventuuri käigus fikseeritud põhivara ei vastanud kokkuliidetud asutuste arvestusregistrites kajastatule, tehti mitmeid algdokumentidega tõendamata paranduskandeid, eesmärgiga viia arvestuslik seis kooskõlla tegelikuga, sealjuures erinevuste põhjusi lõplikult välja selgitamata. Toome näiteks järgmised suuremad parandused:

- Inventuuri ja vaheauditi tulemusel korrigeeriti Kaitseväe Logistikakeskuse põhivara ja kapitali algsaldot vähendades seda 301 470 200 krooni võrra Tagalakeskuselt ületulnud põhivara osas. Meile antud selgituste kohaselt oli algsaldo vigane ning vea tekke põhjust meile ei selgitatud, sest auditi toimumise ajaks ei olnud enam võimalik taastada Tagala-keskuse varade arvestust.
- Bilansi lisas nr 3 "Varade liikumise aruanne" veerus E "Allahindlus/mahakandmine; Tasuta võõrandamine" näidatud tehingud mahus 29 893 194 krooni ning veerus "Tasuta saadud põhivara" näidatud tehingud mahus 8 8843 000 krooni ei olnud tõestatud algdokumentidega. Meile antud selgituste kohaselt tehti kanded, selleks et viia raamatupidamise andmed kokku põhivara inventuurijärgsete tegelike jääkidega seisuga 31.12.2002.

Me ei vaidlusta siinkohal inventuuri tulemusel kajastatud põhivara olemit, kuid me ei saa anda hinnangut põhivara kajastamise täielikkusele, sest puudub kõikehõlmav dokumentaalne tõendusmaterjal põhivarade olemi kujunemise aluseks olnud majandustehingutest. See on vastu-olus raamatupidamise seaduse nõudega dokumenteerida kõiki majandustehinguid nii, et oleks tagatud aktuaalse, olulise, objektiivse ja võrreldava informatsiooni saamine lähtudes heast raamatupidamistavast[15]. Oma vastuskirjas põhjendati vigade teket üheaegselt toimunud varade liitmise- ja ladude ümberstruktureerimise protsessiga, mille tulemusel osa vara kajastati korduvalt.

2.2. Riigikontrolli arvamus

- **Arvestades auditi ulatust ja välja arvatud punktis 2.1.1 kirjeldatud asjaolu võimaliku mõju, on Kaitseväe Logistikakeskuse 2002. aasta raamatupidamise aastaaruanne, mis näitab seisuga 31.12.2002 Kaitseväe Logistikakeskuse 2002. aasta positiivseks tulemiks 43 734 674 ja bilansimahuks 1 269 034 160 krooni, olulises osas kooskõlas Eesti Vabariigi rahandusministri 05.12.2002. a määrusega nr 143 "2002. a majandusaasta aruande koostamine, esitamine ja kinnitamine".**
- **Riigieelarve täitmise aruanne, mis näitab Kaitseväe Logistikakeskuse 2002. aasta kassakuludeks 26 669 404 krooni, on olulises osas kooskõlas riigieelarve seaduse ja 2002. aasta riigieelarvega.**

[15] Raamatupidamise seadus § 4 lg 1 p 1 ja 2

2.3. Muud tähelepanekud raamatupidamise aastaaruande kohta

Järgnevalt on ära toodud raamatupidamisarvestust ja eelarvevahendite kajastamist puudutavad tähelepanekud, mis summade ebaolulisuse tõttu aastaaruande ega eelarve täitmise aruande õigsust ei mõjuta.

2.3.1 Kassat ei olnud seisuga 31.12.2002. inventeeritud. Kassa inventuur viidi läbi 07.03.2003, kusjuures inventuurikomisjon leidis, et aasta lõpu seisuga oli kassas 8 976,66 krooni. Oleme seisukohal, et ligi kaks kuud hiljem ei ole võimalik anda usaldusväärset hinnangut kassas olnud sularaha kogusele ning 66 senti ei ole käibelolevate müntide nominaale arvestades reaalne summa. Raamatupidamise sise-eeskiri sätestab kassa inventuuri läbiviimise kord kvartalis. Leiame, et kassa inventuuri tuleb läbi viia vähemalt kord kuus ning vajaduse korral (vastutavate isikute vahetumine) sagedamini.

2.3.2 Kaitseväe Logistikakeskus on 2002. aastal andnud Kaitseliidule tasuta üle varasid kokku 10 677 443 krooni eest (sh põhivara 7 964 436 krooni eest ja varusid 2 713 007 krooni eest). Kaitseministeeriumi soovitusel on üleantud vara näidatud tegevuskuludes. Meie hinnangul oleks seda õigem kajastada otse läbi kapitali selle vähendamisena.

2.3.3 Tsentraliseeritud varustamise korras soetatud vara võetakse Logistikakeskuses arvele Kaitseministeeriumi rahandus- ja eelarveosakonna poolt saadetud päevaraamatu väljatrükkide ning üleantavate arvete alusel, vaatamata sellele, kas vara on tegelikult sisse tulnud või mitte. Vara võetakse arvele igakuiselt soetusmaksumuses, mis üldjuhul koosneb ostuhinnast ja käibemaksust. 2002. aasta lõpul andis Kaitseministeerium üle ja Logistikakeskus võttis vastu ettemakseid hankijatele erivarustuse eest summas 2 448 289 krooni. Leiame, et tsentraliseeritud varustamise puhul kuuluvad üleandmisele vaid materiaalsed varad, mitte varalised nõuded ning seetõttu on kirjeldatud tegevus vastuolus konservatiivsuse printsiibiga[16].

Hankijatele saadetud saldokinnitused hõlmavad ainult 0,05% nõuete mahust. Kuna Kaitseministeerium andis tsentraliseeritud varustamise korras saldod üle ilma algdokumentideta (lepingud) ei olnud Logistikakeskusel võimalust esitada hankijatele saldokinnitusi. Leiame, et selline praktika, kus ühtne hankeprotsess on jagunenud kahe erineva majandusüksuse (üks tellib ja teine võtab vastu) vahel raskendab ühelt poolt tehingu tarnetingimuste jälgimist ning suurendab riski, et saadud kaubad ei vasta oma nomenklatuurilt, sortimendilt ja kvaliteedilt tellitule[17]. Kaitseministeerium on oma vastuskirjas arvamusel, et nimetatud risk on maandatud hankelepingutega, mis on edastatud ka Kaitseväe Logistikakeskusele.

2.3.4 Logistikakeskuse aastaaruandes ei ole hooletusvea tõttu võetud arvele ega näidatud bilansivälisel kirjel Tervisekeskuselt üle tulnud vähemäärtuslikku inventari summas 1 240 474 krooni.

2.3.5 Bilansiväliselt arvestatava vara hulgas on näidatud ka vara, mis kuulub kajastamisele põhivarana. Kokku oli näidatud väikevahenditena põhivara summas 119 328 krooni (eririietus-akvalangid 2 tk kogumaksumusega 101 228 krooni ja Hitachi CPS-380W multimeediaprojektor maksumusega 18 100 krooni).

2.3.6 Saatelehed varade üleandmise ja vastuvõtmise kohta olid enamasti korrektselt vormistatud, saatelehtedes näidatud kuupäevad vastasid tegelikule vara väljastamisele. Samas oli saatelehti, kus esialgselt oli väljastamise kuupäevadeks näidatud 2003. a jaanuar ning hiljem oli kuupäevad parandatud ja märgitud 31.12.2002.a, sealjuures olid parandused tehtud ilma õienditeta nagu nõuab raamatupidamise seadus[18]. Kokku oli selliseid tehinguid summas 342 785 krooni. Kuna saatelehti kontrolliti pisteliselt, ei ole kontrollija veendunud, et aasta lõpus ei olnud teisi periodiseerimisvigu. Mõningatel arvetel ja saatelehtedel puudus ka märge, millal kaup tegelikult kätte saadi. Leiame, et saatelehtedel peaks olema eraldi näidatud dokumendi koostamise kuupäev ja varade üleandmise kuupäev, sest praktikas ei pruugi need päevad kokku langeda.

---

[16] Raamatupidamise seadus § 5 lg 1

[17] Ääremärkuse korras mainime, et 6.-9.05.2003 Budapestis toimunud NATO kaitsekulutuste seminaril rõhutasid nii Saksa Liitvabariigi kui Suurbritannia esinejad kirjeldatud probleemi aktuaalsust oma maa kaitsejõududes

[18] Raamatupidamise seadus § 14 lg 1

2.3.7 Tulenevalt Raamatupidamise seadusest peavad kirjendil olema kindlad rekvisiidid , millest üks on tehingu sisu[19]. Logistikakeskuse päevaraamatus on täitmata kirje majandustehingu lühikirjeldus. See raskendab nii asutusel endal kui ka kontrollijal ülevaate saamist toimunud tehingutest, sest seosed dokumentide ja registrite vahel on raskelt jälgitavad.

2.3.8 Kontrollimiseks ajaks oli 2002.a müügireskontro korrastamata.. Reskontros ei kajastanud kõik nõudeid (esitatud müügiarveid). Müügireskontro andmed korrastati ja viidi kooskõlla tegeliku olukorraga alles kontrollimisel ajal. Krediidiriski maandamiseks soovitame pidada reskontrot jooksvalt.

2.4. Ettepanekud

Riigikontroll teeb **Kaitseministeeriumile** järgmised ettepaneku:

- Tsentraliseeritud varustamise korral üle anda vaid materiaalsed varad ning seda koos neid puudutavate algdokumentidega;
- luua hanketsüklis piisavad sisekontrollimehhanismid tagamaks saadud kauba vastavuse tellitule ja tarnetingimustele.

Riigikontroll teeb **Kaitseväe Logistikakeskusele** järgmised ettepanekud:

- Selgitada välja põhivara algsaldode ja olemi vahel esinenud erinevused ning jälgida edaspidi, et kõik tehingud varadega (samuti ka kohustuste tulude ja kuludega) oleks kaetud adekvaatse algdokumentatsiooniga ;
- Inventeerida kassat vähemalt kord kuus ja vajadusel sagedamini;
- Täiustada oma dokumendikäibe süsteemi nii, et oleks tagatud kõigi tehingute õigeaegne kajastamine raamatupidamisarvestuses;
- Märkida saatelehtedele nii dokumendi koostamise kuupäev kui ka kauba üleandmise kuupäev;
- Täiustada sisekontrollisüsteemi, nii et:
  - kõigi tehingute puhul oleks selge ka tehingu sisu
  - pidevalt jälgitaks nii müügi- kui ostureskontrot

[19] Raamatupidamise seadus § 11 lg 2 p 5.

3. Majandustehingute õiguspärasus, finantsjuhtimine ja sisekontrollisüsteem

3.1. Tähelepanekud

Kaitseväe Logistikakeskuse majandustehingute õiguspärasuse, finantsjuhtimise ja sisekontrollisüsteemi kohta üldhinnangut andmata toome välja järgmised olulisemad tähelepanekud.

3.1.1 Oluline osa põhivarast, mis kuulub kajastamisele riigivara registris, ei olnud auditi ajaks registrisse kantud (rajatised, hooned, seadmed, sõiduautod, raadiojamad jm), kuna mitmete asutuste kokkuliitmine põhjustas registris segadusi asutuse registreerimisnumbritega. Suur hulk vara seisab enam mitteeksisteerivate asutuste (Kaitseväe Kesklaod, Tagalapataljon, Tartu ja Kalevi ÜJP) nimel. Kokku oli riigivara registrisse kandmata põhivara soetusmaksumusega 103 196 010 krooni. Näiteks ei ole kantud riigivara registrisse KJ Strateegiline võrk soetusmaksumusega 16 584 108 krooni, Kirdeladude valvesüsteem soetusmaksumusega 15 585 487 krooni, administratiivhoone Tapal soetusmaksumusega 2 001 437 krooni, Tapa lennuvälja piirdeaed soetusmaksumusega 1 781 688 krooni, Suur-Sõjamäe 23a asuvad laod ja trükikoda kogumaksumusega 1 560 684 krooni, sonograaf Sanoline Versa soetusmaksumusega 1 054 196 krooni, hambaravitool SYSTEMATICA soetusmaksumusega 293 230 krooni, Ford Mondeo soetusmaksumusega 200 371 krooni, Ford Escort Turnier soetusmaksumusega 186 407 krooni, meditsiiniline buss VW KTW Syncro soetusmaksumusega 672 497 krooni, raadiojaam Harris 1 kw soetusmaksumusega 2 687 250 krooni jne.

3.1.2 Pärast aastainventuuri läbiviimist kontrolliti ülema korraldusel relvi ja laskemoona ning tuvastati märkimispadrunite puudujääk 95 tk summas 1 900 krooni. Detsembris tehti korrigeerimine ning kanti vahe kuludesse. Kaitseväe Logistikakeskuse selgitusel ei olnud tegemist puudujäägiga, vaid sisekontrollisüsteemi nõrkusest tingitud põhjendamatute (algdokumentideta) kannetega raamatupidaja poolt, kes praeguseks on ametist vabastatud.

3.1.3 Asutus lähtub oma palgakorralduses “Kaitseväe ja kaitseliidu palgajuhendist”. Tuvastasime, et nimetatud palgajuhend on vastuolus Kaitseväeteenistuse seadusega. Palgajuhendis on staažitasu arvestus esitatud eksitavalt (tekst ja näide on omavahel vastuolus küsimuses, mida arvestada esimeseks aastaks), ning seetõttu on asutuses peetud arvestust vastuolus seadusega. Kontrollisime väljavõtteliselt tööstaažitasude arvestuse õigsust ning tuvastasime juhtumi, kus kaitseväelasel oli seisuga november 2002 tegevteenistusestaaži 3 aastat ja 3 kuud. Tulenevalt palgajuhendist on talle ette nähtud staažitasu 5% ametipalgast, kuid tulenevalt kaitseväeteenistuse seadusest[20] on võimalik 5% staažitasu arvestada alates neljandast tegevteenistuse aastast. Kuna palgajuhend ei ole koostatud Kaitseväe Logistikakeskuse poolt, siis nimetatud teemaga peab tegelema juhendi koostaja, kelleks on Kaitsejõudude Peastaap. Soovitame palgajuhendit korrigeerida selliselt, et staažiarvestust oleks võimalik mõista üheselt ning see oleks vastavuses kehtivate seadustega.

3.1.4 Raamatupidamisosakond ja Suur-Sõjamäe tee 23a asuvad laod on arvutite abil ühendatud ühte võrku. Laohoidjad esitavad raamatupidamisse saatelehed vara väljastamise kohta. Kui raamatupidaja koostab kuuaruanne, siis arvuti abil näeb ta, kas kõik saatelehed on laohoidjate poolt esitatud. Kui ei, siis nõutakse esitamist. Kuna Tallinna väljaspool asuvad laod (Tapas, Ämaris jm) ei ole ühendatud Logistikakeskusega, siis raamatupidajad võrdlevad kuu lõpus käsitsi Tapa ladudest saabunud aruandeid kuu jooksul esitatud saatelehtedega. Siin võib tekkida risk, et laohoidajad ei näita oma aruandes kõik varade liikumisi ja ei esita nende liikumiste kohta vastavaid dokumente.

[20] Kaitseväeteenistuse seadus § 156 lg 3 p 1

3.1.5 Kaitseväe Logistikakeskus (aga ka Lennubaas ja Merevägi) on saanud Taanist ja Rootsist välisabi korras varustust ning on oodata välisabi ka Saksamaalt. Kaitsejõudude Peastaabi ülema käskkirjaga on 15.07.2002. kinnitatud "Abi korras saadud varustuse hindamise metoodika"[21]. Vaheauditis me märkisime, et tuluna ei ole näidatud kõik välisabi korras saabunud ja hinnatud varad, sest esines raskusi varadele hinna määramisega. Leiame, et metoodikat tuleks täiustada selgitades, kuidas arvestada välisabi seni, kuni sellele ei ole veel hinda määratud ning määrata ka tähtajad, millal vara tuleb arvele võtta.

3.2. Ettepanekud

Riigikontroll teeb **Kaitsejõudude Peastaabile** järgmised ettepanekud:

- Viia kaitseväe palgajuhend kooskõlla selle aluseks olevate seadustega;
- Täiendada välisabi arvelevõtmise metoodikat tagamaks välisabi arvestuse toimumist ühtsetel alustel kõigis kaitseväe üksustes.

Riigikontroll teeb **Kaitseväe Logistikakeskusele** järgmised ettepanekud:

- Täiendada oma raamatupidamise sise-eeskirju punktiga, mis käsitleks inventuuri tulemusel selgunud erinevuste käsitlemise protseduure;
- Võtta kasutusele ühtne laoarvestuse tarkvara.

Kaie Karniol
Peakontrolör
Finantsauditi osakond

[21] Kaitsejõudude Peastaabi ülema 15.07.2002 käskkiri nr 154

Kaitseväe Logistikakeskuse vastus

KAITSEVÄE LOGISTIKAKESKUS

Kaie Karniol
Finantsauditi osakonna peakontrolör
Riigikontroll

09.07.2003 nr LOGK-12.3-7.1/2538

Kontrolliaruande eelnõu

Vastavalt kontrolliaruande eelnõule "Riigikontrolli arvamus Kaitseväe Logistikakeskuse 2002.asta raamatupidamise aastaaruande ja riigieelarve täitmise aruande kohta." Peame vajalikuks esitada mõned asjakohased selgitused:

Punkt 2.1 märkused, lõige 2

Viga põhivara maksumuses vaheauditi käigus Riigikontrollile üleantud Kaitseväe Tagalakeskuse majandusaasta projektis oli põhjustatud üheaegselt varade liitmisega teostatud ladude ümberstruktureerimisega, kus sidevarustuse põhivara oli ekslikult kajastatud nii side- kui uue struktuuri järgselt üksusepõhise varustuse loas. Viga kõrvaldati inventeerimislehti koostades ja põhivara kajastati õigesti ja õiges summas.

Punkt 2.3.8

Müügireskontrot ei olnud võimalik korrastada kasutatava arvutiprogrammi VERP 5.6 E tehnilistel põhjustel, kus kajastuvad läbisegi nii arved kui saatelehed, mida pole võimalik kustutada. Müügireskontro korrastati käsitsi 100 % müügiarvete andmikus, puudus vaid arvuti elektrooniline väljatrükk.

Vastuseks ettepanekutele, millised on toodud punktis 2.4 teatame, et Kaitseväe Logistikakeskuse raamatupidamise siseeeskirja on täiendatud punktidega, mis tagavad esinenud puuduste kõrvaldamise.

Punkt 3.1 tähelepanekud

Punkt 3.1.2 Märkimispadrunite osas ei olnud tegemist puudujäägiga, vaid raamatupidaja oskamatusega kajastada ilmnenud probleemi ja langetas vale otsuse sellest teisi teavitamata. Kinnistes pakendites inventeeritud märkimispadrunite hind oli vale. Hinna korrastamiseks kandis raamatupidaja, informeerides sellest vaid laohoidjat, detsembris padrunid kulusse ja võttis jaanuaris samad märkimispadrunid ilma alusdokumendita juba uue, õige hinnaga arvele, reguleerides arvelevõtmise

LOGK ❊ 001919

Suur-Sõjamäe 23a
11415 TALLINN
Reg nr 70006270

Tel 695 2404
Faks 601 1120
E-post: logistikakeskus@mil.ee

A/a 10220026642018
Eesti Ühispank

10.07.03 2-7.4-FA/03/1027-2

ladude sisemise käibega. Olukorda on selgitatud nii laohoidjatele kui raamatupidajatele, korduvalt raamatupidamise sise-eeskirju eiranud ja probleeme tekitanud raamatupidaja on ametist vabastatud.

Vastuseks ettepanekutele, millised on esitatud Kaitseväe Logistikakeskusele teatame, et materiaalsete väärtuste inventeerimiseks on koostatud ja 28.08 2003.a käskkirjaga nr 119 kinnitatud "Inventeerimise juhend", mis sätestab inventuuride läbiviimise korda ja sätestab inventuuride tulemusel selgunud erinevuste kajastamist raamatupidamises.
Laoarvestuse uus tarkvara – laoarvestuse programm *Concorde* peaks rakenduma ladudes augustist 2003.a. Uus programm võimaldab vältida ebatäpsusi juba sisestusel, lubades paranduskandeid teha vaid läbi kahekordse kirjendamise. Erinevate õiguste andmisega erineva tasandi töötajatele on välditud juhuslik juurdepääs andmebaasidele.

Ülejäänud punktides ei vaidlusta käsitletud probleeme ja puudusi 2002. aasta majandustegevust kajastavates toimingutes ja aastaaruandes ning riigieelarve täitmisel. Täheldatud puudused on asjaosalistele teatavaks tehtud ja kõrvaldatud. Raamatupidamise sise-eeskirjaga on reguleeritud nende edaspidine vältimine toimingutes.

Raivo Ott
kapten
Logistikakeskuse ülem

pr Liivi Jääts (0)695 4041

Kaitsejõudude Peastaabi vastus

Kaitseministeeriumi vastus

KAITSEMINISTEERIUM

Peakontrolör Kaie Karniol
Finantsauditi osakond
Riigikontroll
Narva mnt. 11a
15013 Tallinn

Teie: 02.07.2002.a nr.2-7.1-FA/03/1029

Meie: 16.07.2003.a nr. 1-100/4301

Kontrolliaruande eelnõu "Riigikontrolli arvamus Kaitseväe Logistikakeskuse 2002. aasta raamatupidamise aastaaruande ja riigieelarve täitmise aruande kohta"

Lugupeetud peakontrolör

Käesolevaga teatame, et nõustume kontrolliaruandes Kaitseministeeriumile tehtud esimese ettepanekuga ja arvestame antud ettepanekut oma töös.

Teise ettepaneku osas ei saa nõustuda Riigikontrolli seisukohaga, et hankeprotsessi jagunemine kahe erineva majandusüksuse (üks tellib ja teine võtab vastu) vahel suurendab oluliselt riski. See risk on maandatud hankelepingutega, kus on ära toodud tarnetingimused, kogused, kvaliteedinõuded jms. Kõik hankelepingud on edastatud Kaitseväe Logistikakeskusele ning probleemide ilmnemisel informeerib Logistikakeskus koheselt Kaitseministeeriumi, kes on nii tellija kui ka maksja.

Lugupidamisega

Jüri Parbo
Logistika asekantsler kantsleri ülesannetes

KM 134394

Helen Kask 6406138, helen.kask@kmin.ee

RIIGIKONTROLL
Kuupäev 14.07.2003 Reg nr 2-7.4-FA/03/1029-2

Sakala 1
15094 Tallinn
Reg nr 70004502

Tel 640 6012
Faks 640 6001

Eesti Ühispank
a/a 10052032216004
kood 401